T089 ATĐ 1 (08) Luận A Tỳ Đạt Ma Tập Dị Môn Túc Q8-Bốn Pháp

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 8

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC
QUYEÅN 8
Phaåm 5: BOÁN PHAÙP, Phaàn 3

Vì neáu taïo ra caùc haønh thaân, ngöõ, yù coù toån haïi vaø khoâng toån haïi thì chöùa nhoùm theâm nhieàu caùc phaùp toån haïi vaø khoâng toån haïi, coøn neáu chaúng taïo caùc haønh thaân, mieäng, yù toån haïi hoaëc khoâng toån haïi thì chaúng chöùa nhoùm theâm nhieàu caùc phaùp toån haïi vaø khoâng toån haïi. Neáu ñaõ chöùa nhoùm theâm nhieàu caùc phaùp toån haïi vaø khoâng toån haïi thì chieâu caûm ñöôïc töï theå toån haïi vaø khoâng toån haïi. Coøn neáu chaúng chöùa nhoùm theâm nhieàu caùc phaùp toån haïi vaø khoâng toån haïi thì chieâu caûm ñöôïc töï theå toån haïi vaø khoâng toån haïi, seõ sinh ra coõi theá gian toån haïi vaø khoâng toån haïi. Coøn neáu chaúng chieâu caûm ñöôïc töï theå toån haïi vaø khoâng toån haïi thì chaúng sinh ra coõi theá gian toån haïi vaø khoâng toån haïi. Neáu ñaõ sinh ra coõi theá gian toån haïi vaø khoâng toån haïi thì seõ gaëp ñöôïc xuùc toån haïi vaø khoâng toån haïi. Coøn neáu chaúng sinh ra coõi theá gian toån haïi vaø khoâng toån haïi thì chaúng gaëp ñöôïc xuùc toån haïi vaø khoâng toån haïi. Neáu ñaõ gaëp ñöôïc xuùc toån haïi vaø khoâng toån haïi thì seõ nhaän ñöôïc thoï toån haïi vaø khoâng toån haïi. Neáu khoâng gaëp ñöôïc xuùc toån haïi vaø khoâng toån haïi thì cuõng khoâng nhaän ñöôïc thoï toån haïi vaø khoâng toån haïi. Theá neân Ta noùi caùc loaøi höõu tình aáy töï mình taïo nghieäp. Theá neân goïi laø nghieäp dò thuïc traéng ñen cuûa traéng ñen, nghóa laø nghieäp naøy thieän hoaëc chaúng thieän, chieâu caûm ñöôïc dò thuïc ñaùng meán thích vaø chaúng ñaùng meán thích. - Theá naøo laø khoâng coù nghieäp dò thuïc chaúng ñen cuõng chaúng traéng laø nghieäp coù theå dieät heát caùc nghieäp? Ñaùp: Nhö Ñöùc Theá Toân noùi vôùi thaày Boá-thích-noa, ngöôøi giöõ caâu chi giôùi veà boø: Taát caû neân bieát, hoaëc coù theå dieät heát ñöôïc caùc nghieäp suy nghó dò thuïc ñen cuûa ñen (toaøn ñen), hoaëc coù theå dieät heát ñöôïc caùc nghieäp dò thuïc traéng cuûa traéng (toaøn traéng), hoaëc coù theå dieät heát ñöôïc caùc nghieäp suy nghó dò thuïc ñen traéng cuûa ñen traéng. Ñoù goïi laø coù theå

dieät heát caùc nghieäp khoâng coøn nghieäp dò thuïc chaúng ñen chaúng traéng. Chaúng ñen ôû ñaây, nghóa laø nghieäp naøy chaúng phaûi nhö nghieäp chaúng thieän. Vì chaúng coù yù laø ñen maø noùi laø ñen, neân goïi laø chaúng ñen. Chaúng traéng, nghóa laø nghieäp naøy chaúng phaûi nhö nghieäp thieän höõu laäu. Do vöøa yù vôùi traéng maø noùi laø traéng, cho neân baûo laø chaúng traéng. Khoâng phaûi laø dò thuïc, nghóa laø nghieäp naøy chaúng phaûi nhö ba nghieäp tröôùc coù theå chieâu caûm ñeán dò thuïc, cho neân goïi laø khoâng phaûi nghieäp dò thuïc. Hay dieät heát caùc nghieäp, nghóa laø nghieäp naøy hoïc vaø suy nghó thì coù theå höôùng ñeán söï toån giaûm. Vì sao? Nghóa laø neáu hoïc vaø suy nghó maø coù theå höôùng ñeán (bò) söï toån giaûm thì ñoái vôùi nghieäp tröôùc coù theå döùt heát, khaép heát vaø theo ñoù maø ñöôïc heát vónh vieãn. Vôùi nghóa trong naøy thì yù goïi ñoù laø nghieäp coù theå dieät heát caùc nghieäp. Do ñoù neân noùi khoâng coù nghieäp dò thuïc chaúng ñen chaúng traéng laø nghieäp coù theå dieät heát caùc nghieäp. Boán thöù phaùp thoï: Goàm coù: 1. Coù phaùp thoï coù khaû naêng caûm ñöôïc dò thuïc hieän taïi vui, sau khoå. 2. Coù phaùp thoï coù khaû naêng chieâu caûm dò thuïc hieän taïi khoå, sau vui. 3. Coù phaùp thoï coù khaû naêng chieâu caûm dò thuïc hieän taïi khoå, sau khoå. 4. Coù phaùp thoï coù khaû naêng chieâu caûm dò thuïc hieän taïi vui vaø sau vui. - Theá naøo laø phaùp thoï coù khaû naêng chieâu caûm dò thuïc hieän taïi vui, sau khoå? Ñaùp: Nhö Ñöùc Theá Toân ñaõ noùi: Caùc thaày Bí-soâ neân bieát! Nhö coù moät loaïi Boå-ñaëc-giaø-la cuøng vôùi nieàm vui söôùng maø gieát haïi, troäm cöôùp, daâm duïc, taø haïnh, noùi doái, noùi lôøi ly giaùn, noùi lôøi hung aùc, noùi lôøi caáu ueá, tham duïc, saân giaän, taø kieán. Noù gieát haïi..., cho ñeán taø kieán, laáy caùc vieäc ñoù laøm ñieàu kieän maø ñöôïc vui söôùng. Nhöng caùc thöù thaân vui, taâm vui nhö theá ñeàu laø vieäc chaúng thieän. Cuoái cuøng bò caùc thöù baát thieän ñoù thaâu giöõ ñieàu khieån neân noù laøm chöôùng ngaïi caùc trí tueä saùng suoát, noù chöôùng ngaïi caùc thöù giaùc ngoä, töùc laø noù chöôùng ngaïi Nieát-baøn. Theá neân goïi laø phaùp thoï coù khaû naêng chieâu caûm dò thuïc hieän taïi vui, sau khoå. - Theá naøo laø phaùp thoï coù khaû naêng chieâu caûm dò thuïc hieän taïi khoå, sau vui?

Ñaùp: Nhö Ñöùc Theá Toân ñaõ noùi: Caùc thaày Bí-soâ neân bieát! Nhö coù moät soá Boå-ñaëc-giaø-la cuøng vôùi buoàn khoå maø töø boû vieäc gieát haïi, boû troäm cöôùp, boû daâm duïc, taø haïnh, lìa boû noùi doái, noùi ly giaùn, noùi lôøi hung aùc, noùi lôøi caáu ueá, khoâng tham khoâng saân giaän vaø chaùnh kieán. Hoï lìa boû gieát haïi cho ñeán chaùnh kieán, laáy ñoù laøm ñieàu kieän maø bò ñau khoå buoàn raàu. Caùc thöù khoå cuûa thaân taâm nhö theá laø ñieàu thieän. Loaïi toát laønh roát raùo ñoù thaâu giöõ ñieàu khieån neân coù theå daãn ñeán trí tueä saùng suoát (thoâng tueä), chöùng ñöôïc giaùc ngoä vaø ñaït ñaïo Nieát-baøn. Theá neân goïi laø phaùp thoï coù khaû naêng chieâu caûm hieän taïi khoå, sau vui. - Theá naøo laø phaùp thoï coù khaû naêng chieâu caûm dò thuïc hieän taïi khoå vaø sau cuõng khoå?

Ñaùp: Nhö Ñöùc Theá Toân coù noùi: Caùc thaày Bí-soâ neân bieát! Coù moät loaïi Boå-ñaëc-giaø-la cuøng vôùi khoå buoàn vaø chuyeân gieát haïi troäm cöôùp, daâm duïc, taø haïnh hoaëc noùi doái, noùi lôøi ly giaùn, noùi lôøi hung aùc, noùi lôøi caáu ueá, hoaëc tham duïc giaän döõ vaø taø kieán. Ngöôøi naøy laáy gieát haïi..., cho ñeán taø kieán laøm ñieàu kieän cho söï buoàn khoå. Vaø caùc söï ñau khoå cuûa thaân vaø taâm nhö theá ñeàu laïi laø chaúng thieän, khi bò caùc ñieàu chaúng thieän naøy thaâu giöõ ñieàu khieån taát seõ gaây chöôùng ngaïi cho trí tueä saùng suoát, chöôùng ngaïi cho giaùc ngoä vaø caû ñaïo quaû Nieát-baøn. Theá neân goïi laø phaùp thoï coù khaû naêng chieâu caûm dò thuïc hieän taïi khoå vaø sau cuõng khoå. - Theá naøo laø phaùp thoï coù khaû naêng chieâu caûm dò thuïc hieän taïi vui vaø sau cuõng vui? Ñaùp: Nhö Ñöùc Theá Toân ñaõ noùi: Caùc thaày Bí-soâ neân bieát! Coù moät soá Boå-ñaëc-giaø-la raát vui möøng sung söôùng khi lìa döùt gieát haïi, troäm cöôùp, daâm duïc taø haïnh, hoaëc lìa boû noùi doái, noùi ly giaùn, noùi lôøi hung aùc, noùi lôøi caáu ueá, vui söôùng khi khoâng coøn tham lam saân giaän vaø ñöôïc chaùnh kieán. Ngöôøi naøy lìa boû gieát haïi... cho ñeán ñöôïc chaùnh kieán, laáy ñoù laøm ñieàu kieän maø ñöôïc vui veû sung söôùng. Vaø caùc thöù vui söôùng cuûa thaân taâm nhö theá ñeàu laø toát laønh. Khi caùc söï toát laønh naøy thaâu giöõ ñieàu khieån thì seõ daãn ñeán trí tueä saùng suoát, chöùng ñöôïc giaùc ngoä vaø Nieát-baøn. Theá neân goïi laø phaùp thoï coù khaû naêng chieâu caûm dò thuïc hieän taïi vui vaø sau naøy cuõng vui. Coù boán thöù aùch: Ñoù laø aùch duïc, aùch höõu, aùch kieán, aùch voâ minh. 1. Theá naøo laø aùch duïc? Ñaùp: Nhö Theá Toân ñaõ noùi: Caùc thaày Bí-soâ neân bieát! Coù raát nhieàu phaøm phu ngu si, boïn dò sinh doát naùt khoâng hoïc, ñoái vôùi duïc thì chieâu taäp gaây taïo caùc thöù cheát choùc maát maùt, caùc tai hoïa laøm haïi cho giaûi thoaùt (xuaát ly) laøm maát trí tueä khoâng bieát ñuùng nhö thaät. Ñoái vôùi duïc maø coù

nhöõng tính chaát nhö vöøa keå thì goàm coù caùc thöù nhö tham duïc, tình duïc, thaân thieát duïc, aùi duïc, laïc duïc (ham vui), muoän duïc (buoàn thöông meâ muoäi) ñam meâ ham thích, ham vui möøng, ham caát giaáu, ham ñua ñoøi huøa theo..., caùc thöù ñoù noù troùi chaët taâm mình. Neân goïi laø aùch duïc. 2. Theá naøo laø aùch höõu? Ñaùp: Nhö Theá Toân ñaõ noùi: Caùc thaày Bí-soâ neân bieát! Caùc loaøi phaøm phu ngu si vaø boïn dò sinh thaát hoïc ñoái vôùi caùc höõu thì chieâu taäp gaây taïo caùc thöù maát maùt cheát choùc, caùc tai hoïa laøm haïi söï giaûi thoaùt, laøm maát trí tueä khoâng bieát ñuùng nhö thaät. Caùc thöù höõu coù tính chaát nhö vöøa keå thì goàm coù caùc thöù nhö: Coù tham, coù tình duïc, coù thaân thieát, coù yeâu thöông, coù vui söôùng, coù meâ maån, coù ñam meâ, coù ham thích, coù möøng vui, coù chöùa caát, coù huøa theo (baét chöôùc)... Nhöõng thöù ñoù noù troùi chaët taâm mình. Neân goïi laø aùch höõu. 3. Theá naøo laø aùch kieán? Ñaùp: Nhö Theá Toân coù noùi: Caùc thaày Bí-soâ neân bieát! Caùc haøng phaøm phu ngu si vaø boïn dò sinh thaát hoïc ñoái vôùi söï thaáy bieát thöôøng chieâu taäp gaây taïo caùc thöù cheát choùc maát maùt, gaây caùc tai hoïa cho söï giaûi thoaùt laøm maát trí tueä khoâng bieát ñuùng nhö thaät... Ñoái vôùi caùc thaáy bieát maø coù nhöõng tính chaát nhö

vöøa keå treân thì goàm coù caùc thöù nhö: Thaáy chaáp vaøo tham lam, duyeân nôi tình duïc, duyeân nôi söï thaân thieát, duyeân nôi söï yeâu thöông, duyeân nôi vui söôùng, duyeân nôi meâ maån, duyeân nôi ñam meâ, duyeân nôi ham thích, duyeân nôi vui möøng, duyeân nôi chöùa chaáp, duyeân nôi huøa theo... Nhöõng thöù ñoù noù troùi chaët taâm mình neân goïi laø aùch kieán. 4. Theá naøo laø aùch voâ minh? Ñaùp: Nhö Theá Toân coù noùi: Caùc thaày Bí-soâ neân bieát! Caùc loaøi phaøm phu ngu si, ñaùm dò sinh thaát hoïc ñoái vôùi saùu thöù xuùc (saéc, thanh, höông...) thöôøng chieâu taäp gaây taïo caùc khoå aùch. Ñoái vôùi saùu thöù chaïm xuùc ñoù maø ñam meâ chaáp tröôùc, voâ minh ngu si khoâng trí tueä neân tuøy mieân caøng theâm lôùn. Theá neân goïi laø aùch voâ minh. Nhö Ñöùc Theá Toân noùi keä: Höõu tình mang aùch duïc, AÙch höõu, kieán töông öng, Do ngu si daãn ñaàu, Chìm maõi trong sinh töû. Boán thöù côûi troùi (ly heä): 1. Thoaùt khoûi aùch duïc. 2. Thoaùt khoûi aùch höõu. 3. Thoaùt khoûi aùch chaáp giöõ.

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 8 126

4. Thoaùt khoûi aùch voâ minh. - Theá naøo laø côûi troùi (thoaùt khoûi) aùch duïc? Ñaùp: Nhö Ñöùc Theá Toân coù noùi: Caùc thaày Bí-soâ neân bieát! Caùc haøng ñeä töû hoïc roäng cuûa Phaät lìa xa caùc thöù duïc chieâu taäp gaây taïo söï cheát choùc maát maùt, gaây tai hoïa cho giaûi thoaùt, ñeå coù trí tueä bieát ñuùng nhö thaät. Ñoái vôùi caùc thöù duïc nhö: Tham duïc, tình duïc, thaân thieát duïc, aùi duïc, laïc duïc, tham meâ maån, ñam meâ ham thích, ham möøng vui, ham caát giaáu, ham huøa theo... Taát caû caùc thöù ñoù khoâng heà gaây vöôùng baän raøng buoäc taâm mình. Theá neân noùi laø thoaùt khoûi aùch duïc. - Theá naøo laø thoaùt khoûi aùch höõu? Ñaùp: Nhö Theá Toân coù noùi: Caùc thaày Bí-soâ neân bieát! Caùc haøng ñeä töû hoïc roäng cuûa Ñöùc Phaät thöôøng lìa xa caùc thöù coù chieâu taäp gaây taïo caùc thöù cheát choùc maát maùt, gaây tai hoïa cho söï giaûi thoaùt, ñeå coù trí tueä bieát ñuùng nhö thaät. Ñoái vôùi caùc thöù coù (höõu) nhö coù tham, coù tình duïc, coù thaân thieát, coù yeâu thöông, coù vui söôùng, coù meâ muoäi, coù ñam meâ, coù ham thích, coù möøng vui, coù caát chöùa, coù huøa theo... Taát caû nhöõng thöù coù ñoù khoâng heà gaây vöôùng baän raøng buoäc taâm mình. Theá neân noùi laø thoaùt khoûi aùch coù. - Theá naøo laø thoaùt khoûi aùch kieán? Ñaùp: Nhö Theá Toân coù noùi: Caùc thaày Bí-soâ neân bieát! Caùc haøng ñeä töû hoïc roäng cuûa Ñöùc Phaät thöôøng lìa xa caùc thöù chaáp giöõ maø noù chieâu taäp gaây taïo ra caùc thöù cheát choùc maát maùt, gaây tai hoïa cho söï giaûi thoaùt, ñeå coù trí tueä bieát ñuùng nhö thaät. Ñoái vôùi caùc thöù thaáy nhö chaáp giöõ tham lam, chaáp giöõ tình duïc, chaáp giöõ thaân thieát, chaáp giöõ yeâu thöông, chaáp giöõ vui söôùng, chaáp giöõ meâ maån, chaáp giöõ ñam meâ, chaáp giöõ ham thích, chaáp giöõ möøng vui, chaáp giöõ chaát chöùa, chaáp giöõ huøa theo... Taát caû nhöõng thöù thaáy chaáp giöõ ñoù khoâng heà gaây vöôùng baän raøng buoäc taâm mình. Theá neân noùi laø thoaùt khoûi aùch chaáp giöõ. - Theá naøo laø thoaùt khoûi aùch voâ minh? Ñaùp: Nhö Theá Toân coù noùi: Caùc thaày Bí-soâ neân bieát! Caùc haøng ñeä töû hoïc roäng cuûa Ñöùc Phaät thöôøng bieát ñuùng nhö thaät vaø saùu thöù chaïm xuùc gaây ra caùc thöù cheát choùc maát maùt, gaây tai hoïa cho giaûi thoaùt. Caùc thöù chaáp tröôùc ñam meâ do ngu si voâ

minh voâ trí ñoái vôùi saùu thöù xuùc chaïm ñoù khoâng heà laøm vöôùng baän hoaëc raøng buoäc taâm mình. Theá neân goïi laø thoaùt khoûi aùch voâ minh. Nhö Ñöùc Theá Toân coù noùi keä: Neáu ñoaïn aùch duïc höõu, Vaø vöôït khoûi aùch kieán, Xa lìa aùch voâ minh,

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 8 127

Lieàn ñöôïc vui an oån. ÔÛ trong phaùp hieän taïi, Chöùng vaéng laëng vónh vieãn, Xa lìa heát thaûy aùch, Taát chaúng ñeán ñôøi sau. Boán doøng thaùc: 1. Doøng thaùc duïc. 2. Doøng thaùc höõu. 3. Doøng thaùc kieán. 4. Doøng thaùc voâ minh. - Theá naøo laø doøng thaùc duïc? Ñaùp: Tröø coõi Duïc bò raøng buoäc vôùi caùc nhaän thöùc (kieán) voâ minh, coøn caùc coõi Duïc khaùc thì bò söï raøng buoäc thaät chaët cuûa tuøy mieân vaø tuøy phieàn naõo. Theá neân goïi laø doøng thaùc cuûa duïc. - Theá naøo laø doøng thaùc cuûa höõu? Ñaùp: Coõi Saéc vaø Voâ saéc troùi buoäc vôùi caùc nhaän thöùc voâ minh. Coøn caùc coõi Saéc vaø Voâ saéc khaùc thì bò söï raøng buoäc thaät chaët cuûa tuøy mieân vaø tuøy phieàn naõo. Theá neân goïi laø doøng thaùc cuûa höõu. - Theá naøo laø doøng thaùc cuûa kieán? Ñaùp: Goàm coù naêm thöù: 1. Chaáp giöõ coù thaân. 2. Chaáp giöõ thieân leäch moät beân. 3. Chaáp giöõ taø kieán. 4. Kieán thuû coù chaáp tröôùc. 5. Giôùi caám thuû. Ñoù laø naêm thöù kieán. Vì theá neân goïi laø doøng thaùc kieán. - Theá naøo laø doøng thaùc cuûa voâ minh? Ñaùp: Caû ba coõi Duïc, Saéc, Voâ saéc ñeàu ngu si khoâng coù trí tueä. Cho neân goïi laø doøng thaùc cuûa voâ minh. Boán thöù chaáp giöõ: 1. Chaáp giöõ duïc. 2. Chaáp giöõ kieán. 3. Chaáp giöõ giôùi caám. 4. Chaáp giöõ lôøi mình. - Theá naøo laø chaáp giöõ duïc? Ñaùp: Tröø caùc chaáp giöõ vaø caùc chaáp giöõ giôùi caám ôû coõi Duïc naøy, thì nhöõng troùi buoäc chaët cheõ cuûa tuøy mieân vaø tuøy phieàn naõo ôû caùc coõi Duïc khaùc ñeàu goïi laø chaáp giöõ duïc.

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 8 128

- Theá naøo laø chaáp giöõ kieán? Ñaùp: Coù boán thöù chaáp giöõ: 1. Thaân kieán. 2. Bieân kieán. 3. Taø kieán. 4. Kieán thuû. Caû boán thöù kieán ñoù goïi chung laø kieán thuû. - Theá naøo laø chaáp giöõ giôùi caám? Ñaùp: Nhö coù moät soá ñieàu raên caám, neáu ai giöõ ñuùng caùc ñieàu raên caám naøy thì seõ ñöôïc thanh tònh, seõ ñöôïc giaûi thoaùt, seõ ñöôïc ra khoûi, seõ ñöôïc thoaùt khoûi khoå vui, seõ vöôït khoûi beán bôø cuûa vui khoå. Coøn traùi laïi ñoái vôùi giôùi maø sai laàm cho raèng giöõ gìn hoaëc moät hai ñieàu, hoaëc giöõ ñaày ñuû taát caû caùc ñieàu raên caám do hoï ñaët ra ñoù ñeå ñöôïc thanh tònh, ñöôïc giaûi thoaùt, ñöôïc ra khoûi, ñöôïc thoaùt khoûi khoå vui, ñöôïc vöôït ra thoaùt voøng vui khoå..., ñoù goïi laø giôùi caám thuû. - Theá naøo laø Chaáp giöõ lôøi mình? Ñaùp: Tröø coõi Saéc vaø Voâ saéc bò troùi buoäc vôùi caùc chaáp sai laàm vaø chaáp giöõ giôùi caám, thì nhöõng coät chaët do tuøy mieân vaø tuøy phieàn naõo ôû caùc coõi Saéc vaø Voâ saéc khaùc ñeàu goïi laø chaáp giöõ lôøi mình. Boán thöù troùi buoäc thaân: Ñoù laø 1. Tham troùi buoäc thaân. 2. Saân giaän troùi buoäc thaân. 3. Chaáp giôùi caám troùi buoäc thaân. 4. Chaáp ñaây laø thaät troùi buoäc thaân. - Theá naøo laø tham troùi buoäc thaân? Ñaùp: Tham, töùc laø ñoái vôùi caùc thöù tham cuûa duïc caûnh maø tham muoán cho ñeán caùc loaïi

tham, caùc thöù sinh ra tham..., ñoù goïi laø tham. Coøn thaân bò troùi buoäc, nghóa laø khi caùc thöù tham ñoù chöa bò caét ñöùt, chöa ñöôïc bieát khaép. Ñoái vôùi moïi loaøi höõu tình, moïi thöù thaân, moïi thöù nhoùm hoïp tuï taäp, moïi thöù coù ñöôïc..., thì ñeàu laáy töï theå laøm nhaân laøm duyeân maø troùi buoäc. Hoaëc laø troùi buoäc rieâng leû, hoaëc buoäc dính chuøm vaøo nhau, buoäc tieáp noái maõi, buoäc nhö theá caøng chaéc caøng laâu. Gioáng nhö moät ngöôøi thôï kheùo keát toùc hay ñaùm hoïc troø oâng ta gom caùc thöù hoa ñeå tröôùc maët roài laáy moät sôïi chæ tô daøi chaéc maø xaâu keát laïi thaønh caùc thöù traøng hoa ñeå caøi leân toùc. Caùc thöù hoa ñoù thì duøng moät sôïi tô ñeå laøm ñieàu kieän maø xaâu keát dính chaët vaøo nhau. Hoaëc buoäc rieâng leû, buoäc dính chuøm, buoäc keá tieáp môùi taïo neân moät traøng hoa ñeïp. Söï tham lam ôû ñaây cuõng theá, vì chöa ñoaïn tröø heát, chöa bieát khaép, neân ñoái vôùi moïi thöù höõu tình, moïi thöù

thaân, moïi thöù nhoùm hoïp, tuï taäp, moïi thöù coù ñöôïc, thì laáy töï theå laøm ñieàu kieän maø buoäc vaøo nhau, hoaëc buoäc rieâng leû, buoäc dính chuøm, buoäc keá nhau môùi beàn chaéc laâu daøi. Theá neân goïi laø tham troùi buoäc thaân. - Theá naøo laø saân giaän troùi buoäc thaân? Ñaùp: Saân giaän, töùc laø coá yù gaây toån haïi cho loaøi höõu tình. Roäng noùi cho ñeán hieän ñang gay tai hoïa toäi aùc, ñoù goïi laø saân giaän. Coøn thaân bò troùi buoäc thì nhö vöøa môùi noùi. - Theá naøo laø chaáp giöõ giôùi caám troùi buoäc thaân? Ñaùp: Söï chaáp giöõ giôùi caám vaø söï troùi buoäc thaân thì nhö tröôùc ñaõ noùi roài. - Theá naøo laø chaáp ñaây laø thaät troùi buoäc thaân? Ñaùp: Chaáp ñaây laø thaät nghóa laø hoaëc chaáp coù ta vaø coõi theá gian naøy coøn hoaøi, cho raèng ñieàu naøy ñuùng thaät coøn caùc yù khaùc ñeàu sai laàm. Hoaëc chaáp coù ta vaø coõi theá gian naøy khoâng thöôøng coøn, cho raèng chæ ñieàu naøy laø thaät, coøn caùc yù khaùc ñeàu sai laàm hö voïng. Hoaëc chaáp ta vaø coõi theá gian naøy cuõng thöôøng maø cuõng khoâng thöôøng, chæ ñieàu naøy laø thaät, coøn caùc ñieàu khaùc laø sai laàm giaû taïo. Hoaëc chaáp ta vaø coõi theá gian naøy coù giôùi haïn, chæ coù ñieàu naøy laø thaät, coøn caùc ñieàu khaùc laø sai laàm giaû taïo. Hoaëc chaáp ta vaø coõi theá gian naøy laø khoâng coù giôùi haïn, chæ coù ñieàu naøy laø thaät coøn caùc ñieàu khaùc laø sai laàm giaû taïo. Hoaëc chaáp ta vaø coõi theá gian naøy coù giôùi haïn maø cuõng khoâng coù giôùi haïn, chæ ñieàu naøy laø thaät, coøn caùc ñieàu khaùc laø sai laàm giaû taïo. Hoaëc chaáp maïng soáng töùc laø thaân, chæ ñieàu naøy laø thaät, coøn caùc ñieàu khaùc laø sai laàm. Hoaëc chaáp maïng soáng laø khaùc vôùi thaân, chæ ñieàu naøy laø thaät, caùc ñieàu khaùc laø sai laàm. Hoaëc chaáp laø Nhö Lai cheát roài thì coù, chæ coù ñieàu naøy laø thaät, caùc ñieàu khaùc laø sai laàm. Hoaëc chaáp Nhö Lai cheát roài laø chaúng phaûi coù, chæ coù ñieàu naøy laø thaät, caùc ñieàu khaùc laø sai laàm. Hoaëc chaáp Nhö Lai sau khi cheát roài thì cuõng coù cuõng chaúng coù, chæ ñieàu naøy laø thaät, caùc ñieàu khaùc laø sai laàm. Hoaëc chaáp Nhö Lai cheát roài thì chaúng phaûi coù cuõng chaúng phaûi khoâng coù, chæ coù ñieàu naøy laø thaät, caùc ñieàu khaùc laø sai laàm. Cöù nhö theá..., coøn goïi ñieàu naøy laø ñuùng thaät söï noùi veà troùi buoäc thaân, nghóa laø “Chaáp ñieàu naøy laø ñuùng thaät”, chöa

ñöôïc ñoaïn tröø, chöa ñöôïc bieát khaép, ñoái vôùi moïi loaøi höõu tình v.v..., nhö tröôùc ñaõ noùi roõ. Neân goïi laø troùi buoäc

thaân. Baøi keä tuïng (OÁt-ñaø-nam) thöù tö noùi: Boán: boán phaùp coù möôøi, Laø ñaïi chuûng, thaät, truï, AÙi khoâng neân hoûi ñeán, Thí, nhieáp, sinh töï theå. Goàm coù: Boán thöù ñaïi, boán caùch aên, boán thöù thöùc truï, boán thöù aùi, boán thöù chaúng neân laøm maø laøm, boán thöù kyù vaán, boán thöù thí, boán thöù nhieáp söï, boán caùch sinh, boán caùch ñöôïc töï theå. Boán thöù ñaïi: Töùc laø ñaát, nöôùc, löûa, gioù. Boán thöù naøy ñaõ noùi trong phaùp uaån, veà phaàn saùu giôùi tröôùc ñaây roài. Boán caùch aên: 1. Ñoaøn thöïc hoaëc thoâ hay teá. 2. Xuùc thöïc. 3. YÙ thöïc. 4. Thöùc thöïc. - Theá naøo laø ñoaøn thöïc hoaëc thoâ hay teá? Ñaùp: Vì phaàn aên chính laø ñieàu kieän ñeå giuùp nuoâi soáng caùc cô quan (caên) vaø thaân theå (töù ñaïi) theâm lôùn, laïi thaám nhuaàn töôi nhuaän, giuùp ñaày ñuû vui veû khaép trong cô theå vaø baûo veä, chuyeån ñoåi, löu thoâng, giöõ gìn nôi naøo caàn thieát, ñoù goïi laø ñoaøn thöïc. Vì sao laïi noùi vieäc aên thoâ teá? Ñoù laø caên cöù vaøo thöùc aên caàn thieát ñeå nuoâi soáng caùc loaøi höõu tình, caùc thöù ñoù hoaëc lôùn nhoû, seõ laàn löôït trình baøy. Vieäc aên thoâ teá laø gì? Nhö loaøi thuù Ñaêng-kyø-la thì aên thoâ, loaøi thuù Ni-daân-kyø-la thì aên teá. Nhöng loaøi Ni-daân-kyø-la laïi aên thoâ, loaøi thuù Neâ- di laø aên teá. Loaøi Neâ-di laïi aên thoâ, loaøi caù Quy-tuøy laø aên teá. Loaøi caù Quy- tuøy thì aên thoâ, loaøi tröùng sinh trong nöôùc laø aên teá. Cuõng nhö voi, ngöïa, traâu thì aên thoâ, loaøi deâ, nai, heo thì aên teá. Loaøi deâ, nai, heo aên thoâ, loaøi daõ can (choàn) choù thì aên teá. Roài loaøi daõ can, choù laïi aên thoâ, coøn loaøi nhaïn, khoảng töôùc (coâng) laø aên teá. Vaø loaøi nhaïn, khoảng töôùc laïi aên thoâ, coøn caùc loaøi truøn soáng treân ñaát laïi aên teá. Coøn nhö caùc loaøi aên caùc thöù caây coái, caønh laù, haït v.v... thì aên thoâ, so vôùi loaøi aên côm, chaùo laø teá. Loaøi aên chaùo laïi aên thoâ hôn, loaøi aên daàu, söõa thì aên teá. Laïi nhö caùc loaøi höõu tình duøng mieäng, moû, löôõi ñeå laáy thöùc aên maø nhai gaëm, nhaám, nuoát ñoù laø thöùc aên to, thoâ. Nhöng ñoái vôùi caùc loaøi höõu tình coøn naèm trong thai, trong tröùng chæ huùt laáy caùc chaát nöôùc boå döôõng töø cuoáng roán vaøo ñeå nuoâi thaân theå thì ñoù laø thöùc aên nhoû teá.

Laïi coøn coù caùc loaøi höõu tình aên roài laïi coù tieåu tieän vaø phoùng ueá thì ñoù laø aên thoâ. Traùi laïi caùc loaøi aên roài maø khoâng coù phoùng ueá thì laø aên teá. Nhö coù loaøi aên muøi vò thôm toâ ñaø, tuy coù aên nhöng khoâng coù phoùng ueá. Nhö theá maø keå ra neân coù thöùc aên thoâ teá. - Theá naøo laø xuùc thöïc? Ñaùp: Nhö coù loaøi laáy söï tieát ræ ra vaø ñuïng chaïm laøm ñieàu kieän ñeå nuoâi lôùn caùc cô quan vaø thaân theå, laïi cuõng laøm thaám nhuaàn cô theå cho ñeán giöõ gìn v.v..., thì ñoù goïi laø xuùc thöïc. Vieäc xuùc thöïc naøy nhö theá naøo? Nhö caùc loaøi ngan, ngoãng, nhaïn, khoảng töôùc, anh vuõ (vaïc), yeảng, saùo, nhoàng, yeán, ly hoaøng, maïng, maïng v.v... Khi ñaõ ñeû tröùng thì luoân luoân aáp uû che chôû, luoân giöõ cho aám aùp khieán sinh ra söï ñuïng chaïm vui veû. Neáu caùc tröùng ñöôïc sinh

ra maø khoâng ñöôïc luoân luoân aáp uû che chôû giöõ aám khieán coù söï ñuïng chaïm vui veû thì tröùng aáy seõ bò ung thoái. Coøn nhö aáp uû che chôû giöõ aám luoân thì tröùng seõ phaùt trieån nôû con... Caùc loaøi nhö theá goïi laø xuùc thöïc (aên baèng söï aáp uû ñuïng chaïm). - Theá naøo laø aên baèng yù nghó? Ñaùp: Nhö coù loaøi do söï naûy ra yù töôûng, söï nghó nhôù laøm ñieàu kieän (duyeân) ñeå nuoâi lôùn caùc cô quan vaø thaân theå caøng phaùt trieån. Laïi cuõng coù theå thaám nhuaàn töôi nhuaän khaép nôi, cho ñeán giöõ gìn duy trì söï soáng thì ñaây laø aên baèng yù nghó. Vieäc aên baèng yù nghó naøy nhö theá naøo? Nhö caùc loaøi caù Quy-tuøy, loaøi Thaát-thuû-ma-la-boä-lö-ca v.v... (caùc loaøi ruøa, ba ba, vích) leân bôø ñaøo caùt ñeû tröùng vaø laáp caùt laïi roài boø xuoáng nöôùc. Neáu caùc tröùng naøy luoân nhôù meï khoâng bao giôø queân thì seõ khoâng bò ung thoái. Coøn nhö khoâng nghó nhôù ñeán meï thì ñeàu bò thoái röõa. Caùc loaøi ñoù thì goïi laø aên baèng yù nghó. - Theá naøo laø aên baèng thöùc? Ñaùp: Neáu nhö coù loaøi do söï tieát loä yù thöùc laøm ñieàu kieän ñeå nuoâi lôùn caùc cô quan vaø phaùt trieån thaân theå. Vaø cuõng laïi töï thaám nhuaàn khaép nôi..., cho ñeán giöõ gìn duy trì söï soáng..., thì goïi laø aên baèng thöùc. Vieäc aên baèng thöùc nhö theá naøo? Nhö trong kinh Phaû Laëc Lö Na Kyù, Ñöùc Theá Toân coù daïy: Naày thaày Phaû Laëc Lö Na! Neân bieát vieäc aên baèng thöùc coù theå khieán khôûi sinh coù ñôøi sau. Caùc loaøi nhö theá goïi laø aên baèng thöùc. Boán thöù thöùc truï: Ñoù laø saéc thöùc truï, thoï thöùc truï, töôûng thöùc truï vaø haønh thöùc truï. Theá naøo laø saéc thöùc truï?

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 8 132

Ñaùp: Nhö caùc saéc höõu laäu tuøy thuaän theo caùc thöù maø chaáp tröôùc. Ñoái vôùi caùc saéc ñoù, trong caùc ñôøi hoaëc quaù khöù, hieän taïi hay vò lai maø taâm yù thöùc khôûi leân caùc thöù ham muoán veà tham, saân hay si, hoaëc tuøy theo moãi moãi taâm sôû ñeàu coù tuøy phieàn naõo tham döï vaøo, thì ñoù goïi laø saéc thöùc truï. Caùc thöù thoï, töôûng, haønh thöùc truï cuõng ñeàu gioáng nhö theá maø suy ra. Boán thöù aùi: Töùc laø coù boán thöù: 1. Coù Bí-soâ hoaëc Bí-soâ ni v.v..., nhaân ham thích y phuïc, neân luùc ñaùng sinh lieàn sinh, ñaùng truï thì truï, ñaùng caàm giöõ thì caàm giöõ. 2. Coù Bí-soâ hoaëc Bí-soâ ni v.v..., nhaân ham thích aên uoáng, neân luùc ñaùng sinh thì sinh, ñaùng truï thì truï, ñaùng caàm giöõ thì caàm giöõ. 3. Coù Bí-soâ hay Bí-soâ ni v.v..., nhaân ham thích ngoïa cuï, neân luùc ñaùng sinh lieàn sinh, luùc ñaùng truï thì truï, ñaùng caàm giöõ thì caàm giöõ. 4. Coù Bí-soâ hay Bí-soâ ni v.v..., nhaân ham thích vieäc coù vaø khoâng, neân luùc ñaùng sinh lieàn sinh, ñaùng truï lieàn truï vaø ñaùng caàm giöõ lieàn caàm giöõ. - Theá naøo laø coù Bí-soâ, Bí-soâ ni v.v..., nhaân ham thích y phuïc maø luùc ñaùng sinh lieàn sinh, ñaùng truï lieàn truï vaø ñaùng caàm giöõ lieàn caàm giöõ...? Ñaùp: Y phuïc noùi ôû ñaây, ñoù chính laø caùc loâng thuù deät thaønh, hoaëc do phieán na, hay coû gai, hay sôïi gai deät thaønh, hoaëc laø Kieän-coå-la, hoaëc sôïi tô taèm, sôïi boâng vaûi hay daï næ taïo thaønh, hoaëc do Kieàu-chaâm-baø, hay Ñoät-luû-la, hoaëc A-giaù-laïn-ñaø may thaønh. Coøn y phuïc tieáng goïi chung caùc thöù ñeå che thaân nhö aùo choaøng, aùo khoaùc, aùo maëc ngoaøi, maëc trong, aùo laù vaø quaàn ñôn, quaàn keùp, quaàn ngaén quaàn daøi, khoá khaäu ñeå che chaén... Ñoái vôùi caùc thöù y phuïc nhö theá

maø tham lam ham thích caát chöùa giöõ gìn, chaáp chaët meán yeâu meâ maån... Theá neân noùi Bí-soâ, Bí-soâ ni nhaân ham thích y phuïc neân luùc ñaùng sinh lieàn sinh, ñaùng truï lieàn truï vaø ñaùng caàm giöõ lieàn caàm giöõ. - Theá naøo laø Bí-soâ vaø Bí-soâ ni nhaân ham thích aên uoáng, neân luùc ñaùng sinh lieàn sinh, ñaùng truï lieàn truï vaø luùc ñaùng caàm giöõ lieàn caàm giöõ? Ñaùp: AÊn uoáng noùi ôû ñaây, töùc laø naêm thöù ñaùng aên vaø naêm thöù ñeå duøng böõa. Naêm thöù ñaùng aên ñoù laø cuû, reã, thaân, caây, ñoït, laù, rau, hoa vaø quaû haït... Coøn naêm thöù duøng böõa laø côm, chaùo, buùn khoâ, caù thòt vaø canh thòt... Vôùi caùc thöùc aên nhö theá maø tham lam ham muoán roài chöùa caát giöõ gìn, chaáp chaët, öa thích meâ maån... Theá neân noùi Bí-soâ hay Bí-soâ ni nhaân ham thích aên uoáng neân luùc ñaùng sinh lieàn sinh, ñaùng truï thì truï vaø ñaùng

caàm giöõ thì caàm giöõ. - Theá naøo laø Bí-soâ vaø Bí-soâ ni nhaân ham thích ngoïa cuï maø luùc ñaùng sinh lieàn sinh, ñaùng truï lieàn truï, ñaùng caàm giöõ thì caàm giöõ? Ñaùp: Ngoïa cuï noùi ôû ñaây coù nghóa laø: Nhaø cöûa, phoøng xaù, ñeàn ñaøi, laàu caùt, haønh lang roäng daøi, maùi hieân, coâng vieân, hang hoác, maùi tranh vaùch ñaát hoaëc saûnh ñöôøng loäng laãy, hoaëc am thaát lôïp coû laù hay hang hoá baèng ñaát ñaù. Ngoïa cuï coøn coù nghóa laø giöôøng choõng, neäm thaûm, taám luïa traûi giöôøng, meàn ñôn meàn keùp, baèng len daï næ nhung luïa gaám, hoaëc vaûi thoâ vaûi gai, goái naèm, goái oâm, vaø caùc thöù gheá ñaúng saïp guï v.v... Caùc thöù nhö theá maø ham thích roài chöùa caát giöõ gìn meâ ñaém yeâu thích meâ maån. Theá neân goïi Bí-soâ, Bí-soâ ni nhaân ham thích ngoïa cuï maø luùc ñaùng sinh lieàn sinh, ñaùng truï lieàn truï, ñaùng caàm giöõ lieàn caàm giöõ. - Theá naøo laø Bí-soâ, Bí-soâ ni nhaân ham meâ coù vaø khoâng coù maø luùc ñaùng sinh lieàn sinh, ñaùng truï lieàn truï vaø ñaùng caàm giöõ thì caàm giöõ? Ñaùp: Caùi coù ôû ñaây töùc laø naêm thöù uaån, töùc laø chaáp chaët vaøo saéc, thoï, töôûng, haønh, thöùc. Coøn khoâng coù töùc laø naêm thuû uaån trong töông lai seõ ñoaïn dieät. Nhö coù moät soá ngöôøi nghó: Ta mong ôû kieáp sau seõ sinh ra coù ñuû naêm uaån. Laïi coù moät soá ngöôøi khaùc laïi nghó toâi mong raèng sau khi cheát thì naêm uaån cuûa toâi seõ dieät maát. Nhö theá ñoái vôùi coù vaø khoâng coù maø tham lam ham muoán roài caát giaáu giöõ gìn ñaém tröôùc yeâu thích meâ maån. Theá neân goïi Bí-soâ, Bí-soâ ni nhaân ham thích coù vaø khoâng coù maø luùc ñaùng sinh lieàn sinh, ñaùng truï lieàn truï, ñaùng caàm giöõ thì caàm giöõ vaäy. Boán thöù chaúng ñaùng laøm maø cöù laøm: 1. Tham duïc chaúng ñaùng laøm maø cöù laøm. 2. Saân giaän chaúng ñaùng laøm maø cöù laøm. 3. Ngu si chaúng ñaùng laøm maø cöù laøm. 4. Sôï haõi chaúng ñaùng laøm maø cöù laøm. - Theá naøo laø tham duïc chaúng ñaùng laøm maø cöù laøm? Ñaùp: Nhö moät loaïi ngöôøi laø thaân giaùo sö, hoaëc Quyõ phaïm sö (thaày luaät sö) hoaëc ngang haøng vôùi thaân giaùo sö hoaëc luaät sö, vaø hoï cuøng nhau giao teá chôi thaân nhö baïn beø... Trong khi ñoù ôû trong Taêng chuùng coù söï tranh caõi, keû aáy nghó: Neáu ta cuøng caùc sö tröôûng noùi treân maø giao du laøm baïn thì bò rôi vaøo phi phaùp. Coøn neáu khoâng cuøng laøm baïn vôùi caùc thaày thì laïi mang tieáng laø baát nghóa. Daàu nghó nhö theá, song vaãn bò tham duïc sai khieán

thuùc ñaåy cho neân vaãn khôûi leân caùc haønh ñoäng vaø lôøi noùi (thaân ngöõ) aùc. Theá neân noùi vì tham duïc chaúng ñaùng laøm maø vaãn cöù laøm. - Theá naøo laø saân giaän chaúng ñaùng laøm maø cöù laøm?

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 8 134

Ñaùp: Nhö coù moät soá ngöôøi coù keû oaùn thuø ghen gheùt, ôû trong chuùng ta coù söï tranh caõi. Ngöôøi aáy nghó: Neáu ta giuùp ñöõ keû oaùn thuø ghen gheùt ta thì loøng chaúng thích, nhöng neáu khoâng giuùp ñöõ thì traùi ñaïo lyù. Tuy laø nghó theá, nhöng vì bò saân giaän sai khieán thuùc ñaåy che laáp lyù trí neân vaãn khôûi leân haønh ñoäng vaø lôøi noùi xaáu aùc. Ñoù goïi laø vì saân giaän chaúng ñaùng laøm maø vaãn cöù laøm. - Theá naøo laø ngu si chaúng ñaùng laøm maø cöù laøm? Ñaùp: Nhö coù moät loaïi ngöôøi coù baåm taùnh ngu ñoän hoaëc laø thaân giaùo sö hay thaày moâ phaïm (luaät sö), hoaëc ngang haøng (gioáng nhö) thaân giaùo sö hay thaày moâ phaïm, hoaëc cuøng hoï giao teá thaân thieát nhö baïn beø. Khi ñoù ôû trong chuùng Taêng coù söï tranh caõi vaø ngöôøi aáy nghó: Ta nay chaúng bieát theá naøo phaûi traùi toát xaáu, vaäy caàn phaûi cuøng laøm baïn nhôø söï giuùp ñöõ cuûa caùc thaân giaùo sö v.v... Nhöng vì keû aáy bò ngu si che laáp lyù trí, sai khieán thuùc ñaåy, neân vaãn khôûi leân caùc haønh ñoäng vaø lôøi noùi xaáu aùc. Ñoù goïi laø vì ngu si chaúng ñaùng laøm maø cöù laøm. - Theá naøo laø sôï haõi chaúng ñaùng laøm maø cöù laøm? Ñaùp: Nhö coù moät soá ngöôøi laø baïn beø cuûa vua chuùa, baïn beø cuûa caùc ñaïi thaàn quan chöùc lôùn hoaëc beø baïn vôùi ñaùm giaëc cöôùp. Khi ôû trong chuùng Taêng coù vieäc tranh caõi thì ngöôøi aáy töï nghó: Neáu ta nay khoâng chòu giuùp ñöõ keû coù theá löïc thì vì lyù do aáy ta coù theå bò maát taát caû danh lôïi, bò maát y baùt, vaø coù theå maát caû maïng. Vì theá nhaát ñònh laø ta caàn phaûi giuùp ñöõ huøa theo vôùi nhöõng keû coù theá löïc. AÁy laø do ngöôøi naøy bò sôï haõi che laáp lyù trí, noù sai khieán thuùc ñaåy, neân vaãn khôûi leân caùc haønh ñoäng vaø lôøi noùi xaáu aùc. Ñoù goïi laø vì sôï haõi chaúng ñaùng laøm maø cöù laøm. Nhö Ñöùc Theá Toân coù noùi keä: Keû coù tham saân si, Vaø sôï neân traùi phaùp, Lo sôï maát danh lôïi, Nhö ñeâm coù chuùt traêng. Boán caùch thöa hoûi ghi nhôù: 1. Neân moät möïc thöa hoûi ghi nhôù. 2. Neân phaân bieät thöa hoûi ghi nhôù. 3. Neân vaán naïn thöa hoûi ghi nhôù. 4. Neân buoâng xaû söï thöa hoûi ghi nhôù. - Theá naøo laø neân moät möïc thöa hoûi ghi nhôù? Ñaùp: Nhö coù keû thöa hoûi: Ñöùc Theá Toân coù phaûi laø Nhö Lai, A La Haùn, Chaùnh Ñaúng Giaùc, Minh Haïnh Vieân Maõn, Thieän Theä, Theá Gian Giaûi, Voâ Thöôïng Tröôïng Phu, Ñieàu Ngöï Só, Thieân Nhaân Sö, Phaät, Baïc

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 8 135

Giaø Phaïm chaêng? Phaùp cuûa Phaät noùi thaät laø toát laønh kheùo leùo. Hieän ñôøi naøy coù söï thanh löông, höôùng daãn hôïp thôøi thì nhöõng keû trí gaàn guõi quan saùt seõ ñöôïc taâm chöùng chaêng? Caùc ñaïo haïnh nhieäm maàu ñaày ñuû cuûa caùc ñeä töû Phaät, coù phaûi laø caùc haïnh ngay thaúng chaùnh tröïc, laø haïnh ñuùng chaân lyù, laø haïnh phaùp tuøy phaùp, laø haïnh hoøa kính, laø haïnh tuøy phaùp chaêng? Khoå, taäp, dieät, ñaïo coù phaûi laø Thaùnh ñeá chaêng? Taát

caû haønh ñeàu laø voâ thöôøng chaêng? Taát caû haønh ñeàu laø voâ ngaõ chaêng? Nieát-baøn coù phaûi laø tòch dieät chaêng? Nhö theá maø moät möïc thöa hoûi ghi nhôù voâ soá caùc phaùp moân nhö Theá Toân coù phaûi laø Nhö Lai A-la- haùn chaêng? Roäng noùi cho ñeán Nieát-baøn coù phaûi laø tòch tónh vaéng laëng chaêng v.v...? Theá neân goïi laø cöù moät möïc thöa hoûi ghi nhôù. Vì sao laïi baûo raèng cöù moät möïc thöa hoûi ghi nhôù? Vì vôùi caùch thöa hoûi nhö theá maø moät möïc ghi nhôù thì coù theå coù ñöôïc (daãn ñeán) caùc nghóa lyù lôïi ích, daãn ñeán caùc phaùp thieän, coù theå daãn ñeán phaïm haïnh, coù theå daãn ñeán söï thoâng tueä (trí tueä hieåu bieát saùng suoát), coù theå giaùc ngoä vaø chöùng ñöôïc Nieát-baøn. Neân goïi ñoù laø caùch moät möïc thöa hoûi ghi nhôù. - Theá naøo laø neân phaân bieät maø thöa hoûi ghi nhôù? Ñaùp: Neáu coù ngöôøi hoûi: Theá naøo goïi laø phaùp? Khi coù lôøi hoûi naøy thì neân phaân bieät maø ghi nhôù. Vì phaùp coù nhieàu thöù, hoaëc thôøi quaù khöù, hieän taïi hay vò lai, hoaëc toát laønh, hoaëc xaáu aùc, hoaëc voâ kyù, hoaëc lieân heä vôùi coõi Duïc, coõi Saéc, coõi Voâ saéc, hoaëc hoïc, voâ hoïc, phi hoïc phi voâ hoïc, hoaëc thaáy phaùp ñoaïn (söï ñoaïn dieät), hoaëc tu phaùp ñoaïn, hoaëc chaúng phaûi phaùp ñoaïn. Caùc phaùp nhö theá v.v... coù voâ löôïng phaùp moân, neân caàn phaân bieät maø ghi nhôù. Theá neân goïi laø neân phaân bieät maø thöa hoûi ghi nhôù. Vì sao neân phaân bieät thöa hoûi maø ghi nhôù? Vì vôùi caùch thöa hoûi maø phaân bieät ghi nhôù thì coù theå daãn ñeán caùc nghóa lyù lôïi ích, coù theå daãn ñeán caùc phaùp thieän, coù theå daãn ñeán phaïm haïnh, coù theå daãn ñeán trí tueä hieåu bieát saùng suoát (thoâng tueä), coù theå giaùc ngoä vaø chöùng ñöôïc Nieát-baøn. Neân goïi ñoù laø neân phaân bieät maø thöa hoûi ghi nhôù. - Theá naøo neân caät vaán thöa hoûi maø ghi nhôù? Ñaùp: Nhö coù ngöôøi hoûi: Vì toâi maø noùi phaùp, vaäy xin cho pheùp toâi ñöôïc gaïn hoûi (caät vaán) ñeå ghi nhôù. Phaùp coù nhieàu thöù vaäy nay oâng noùi phaùp naøo? Laø phaùp quaù khöù, hieän taïi hay vò lai? Laø phaùp thieän, hay phaùp xaáu aùc hay voâ kyù (chaúng thieän chaúng aùc), laø coù lieân heä ñeán caùc coõi Duïc, coõi Saéc, hay Voâ saéc, laø coù hoïc, voâ hoïc hay phi hoïc phi voâ hoïc, laø coù thaáy phaùp ñoaïn dieät, tu phaùp ñoaïn dieät, hay chaúng phaûi phaùp ñoaïn

dieät. Cöù caùc phaùp nhö theá coù voâ löôïng phaùp moân, neân gaïn hoûi laïi maø ghi nhôù. Ñoù goïi laø neân gaïn hoûi laïi ñeå ghi nhôù. Vì sao phaûi gaïn hoûi laïi maø ghi nhôù? Vì vôùi caùch gaïn hoûi caät vaán laïi ñeå ghi nhôù thì coù theå daãn ñeán caùc nghóa lyù lôïi ích, coù theå daãn ñeán caùc phaùp toát laønh, coù theå daãn ñeán phaïm haïnh, coù theå daãn ñeán trí tueä hieåu bieát saùng suoát (thoâng tueä), coù theå ñöôïc giaùc ngoä vaø chöùng ñöôïc Nieát- baøn. Cho neân noùi laø neân gaïn hoûi laïi maø ghi nhôù. - Theá naøo laø buoâng boû söï thöa hoûi vaø ghi nhôù? Ñaùp: Nhö coù ngöôøi hoûi: Theá gian coù thöôøng coøn hoaøi chaêng, hay voâ thöôøng hay chaúng phaûi thöôøng cuõng chaúng phaûi voâ thöôøng chaêng? Theá gian coù giôùi haïn hay khoâng giôùi haïn? Hay cuõng coù giôùi haïn maø cuõng khoâng giôùi haïn chaêng? Hay chaúng phaûi coù giôùi haïn maø cuõng chaúng phaûi khoâng giôùi haïn chaêng? Maïng soáng coù phaûi laø thaân, hay laø khaùc thaân? Nhö Lai cheát roài

vaãn coøn coù, hay chaúng phaûi coù? Hay laø cuõng coù maø cuõng chaúng phaûi coù? Hay laø chaúng phaûi coù cuõng chaúng phaûi chaúng coù...? Ñoái vôùi caùc thöù nhö theá chaúng ñuùng lyù maø hoûi thì neân buoâng boû ñöøng ghi nhôù chi caû. Nghóa laø neân nhôù ñieàu naøy: Phaät noùi söï thöa hoûi naøy laø khoâng neân ghi nhôù. Vì thöôøng hay voâ thöôøng thì ñeàu chaúng ñuùng chaân lyù. Theá neân noùi buoâng boû khoûi ghi nhôù. Vì sao söï thöa hoûi naøy neân buoâng boû khoûi ghi nhôù? Vì buoâng boû loái hoûi aáy môùi coù theå daãn ñeán caùc nghóa lyù lôïi ích, coù theå daãn ñeán caùc phaùp toát laønh, coù theå daãn ñeán Phaïm haïnh, coù theå phaùt sinh ra trí tueä saùng suoát (thoâng tueä), noù chöùng ñöôïc giaùc ngoä vaø Nieát-baøn. Theá neân noùi caùi hoûi naøy thì neân buoâng boû khoâng caàn nhôù. Ñöùc Theá Toân coù noùi keä: Cöù moät möïc hoûi nhôù, Neân phaân bieät hoûi nhôù, Neân gaïn hoûi ghi nhôù, Neân buoâng xaû ghi nhôù. Vôùi boán caùch hoûi ñoù, Bieát caùch maø ghi nhôù, Seõ hieåu nghóa, phaùp thieän, Vaø phaïm haïnh cao khieát. Cao saâu ñeàu haøng phuïc, Bieát caû nghóa, phi nghóa, Buoâng caû nghóa, phi nghóa, Xeùt roõ laø baäc trí. Coù boán thöù boá thí: 1. Coù vieäc boá thí, ngöôøi cho thanh tònh, keû nhaän khoâng thanh tònh.

2. Coù vieäc boá thí, ngöôøi nhaän thanh tònh, keû cho khoâng thanh tònh. 3. Coù vieäc boá thí, ngöôøi cho vaø keû nhaän ñeàu thanh tònh. 4. Coù vieäc boá thí, ngöôøi cho keû nhaän ñeàu khoâng thanh tònh. - Theá naøo laø coù vieäc boá thí maø ngöôøi cho thanh tònh, keû nhaän khoâng thanh tònh? Ñaùp: Nhö Ñöùc Theá Toân coù noùi caùc thaày Bí-soâ neân bieát! Nhö coù ngöôøi laøm vieäc boá thí, giôùi haïnh thanh tònh, tuaân haønh caùc ñieàu raên caám ñaày ñuû. Soáng coù quan saùt suy tö vaø ñaït ñöôïc keát quaû thaáy bieát, neáu y vaøo söï thaáy bieát ñuùng ñaén ñoù maø noùi nhö theá..., thì nhaát ñònh ñoù laø coù boá thí vaø ñaït ñöôïc quaû dò thuïc. Traùi laïi ngöôøi nhaän cuûa vaø phaùp boá thí laïi khoâng tuaân haønh giôùi luaät, soáng khoâng ñuùng phaïm haïnh thanh tònh. Nhö theá quyeát ñònh laø vieäc boá thí ñoù seõ khoâng thaâu ñaït ñöôïc quaû dò thuïc. Theá neân noùi coù vieäc boá thí maø ngöôøi cho thì thanh tònh coøn keû nhaän thì khoâng thanh tònh. Vì sao trong vieäc boá thí naøy thì ngöôøi cho laø thanh tònh, keû nhaän laïi khoâng thanh tònh? Caùc giaùo phaùp chi phaàn vaø caùc cuûa caûi tieàn baïc nuoâi soáng khi ñem boá thí caàn phaûi ñöôïc hôïp phaùp. Trong khi caùc chi phaàn vaø cuûa caûi boá thí cuûa ngöôøi boá thí thì ñaõ tu taäp thaønh töïu. Coøn caùc thöù chi phaàn giaùo phaùp cuûa caûi cuûa ngöôøi nhaän ñaùng leõ phaûi ñöôïc tu taäp ñaày ñuû thì laïi khoâng ñöôïc thaønh töïu. Do ñoù maø trong vieäc boá thí naøy thì ngöôøi cho laø thanh tònh, maø keû nhaän laïi khoâng thanh tònh. - Theá naøo laø coù vieäc boá thí maø ngöôøi nhaän ñöôïc thanh tònh, coøn ngöôøi boá thí laïi khoâng thanh tònh? Ñaùp: Nhö Ñöùc Theá Toân ñaõ noùi caùc thaày Bí-soâ neân bieát! Neáu coù ngöôøi laøm vieäc boá thí nhöng khoâng tuaân haønh caùc giôùi luaät, phaïm haïnh khoâng ñöôïc thanh tònh, khoâng nöông vaøo söï quan saùt thaáy bieát neân khoâng coù keát quaû thaáy bieát. Neáu y vaøo vieäc thaáy bieát nhö theá maø noùi, thì nhaát ñònh ñoù laø khoâng coù vieäc boá thí vaø khoâng ñaït ñöôïc quaû dò thuïc. Trong khi ngöôøi nhaän laïi tuaân haønh

luaät phaùp, soáng theo phaïm haïnh thanh tònh. Coù nöông vaøo söï quan saùt thaáy bieát vaø coù keát quaû thaáy bieát. Neáu y vaøo vieäc thaáy bieát ñoù maø noùi thì nhaát ñònh ñoù laø coù boá thí vaø ñaït ñöôïc quaû dò thuïc. Theá neân goïi laø ngöôøi nhaän thì thanh tònh coøn ngöôøi cho laïi khoâng thanh tònh. Vì sao trong vieäc boá thí naøy ngöôøi nhaän thì thanh tònh maø ngöôøi cho laïi khoâng thanh tònh? Vì caùc giaùo phaùp (chi phaàn) vaø cuûa caûi ñem boá thí caàn phaûi ñöôïc tu taäp ñuùng phaùp. Caùc chi phaàn cuûa caûi cuûa ngöôøi cho chaúng phaûi tu taäp ñöôïc thaønh töïu, coøn caùc chi phaàn vaø cuûa caûi cuûa ngöôøi nhaän thì coù tu taäp ñöôïc thaønh töïu. Theá neân vieäc boá thí naøy thì

ngöôøi nhaän thanh tònh coøn ngöôøi cho khoâng thanh tònh vaäy. - Theá naøo laø coù vieäc boá thí maø caû keû thí vaø ngöôøi nhaän ñeàu ñöôïc thanh tònh? Ñaùp: Nhö Ñöùc Theá Toân coù noùi caùc thaày Bí-soâ neân bieát! Neáu coù keû boá thí ñeàu tuaân giöõ giôùi luaät, soáng ñôøi phaïm haïnh thanh tònh. Coù nöông vaøo söï quan saùt thaáy bieát vaø ñaït ñöôïc keát quaû cuûa söï thaáy bieát ñoù. Neáu y vaøo söï thaáy bieát ñoù maø noùi thì nhaát ñònh ñoù laø coù boá thí vaø coù ñaït ñöôïc quaû vò Phaät. Coøn ngöôøi nhaän cuûa boá thí cuõng tuaân giöõ giôùi luaät, soáng ñôøi phaïm haïnh thanh tònh. Coù nöông vaøo söï quan saùt thaáy bieát vaø ñaït ñöôïc keát quaû cuûa söï thaáy bieát ñoù. Neáu y vaøo vieäc thaáy bieát ñoù maø noùi thì nhaát ñònh ñoù laø coù boá thí vaø coù ñaït ñöôïc quaû dò thuïc. Theá neân noùi vieäc boá thí naøy caû ngöôøi cho vaø keû nhaän ñeàu ñöôïc thanh tònh. Vì sao vieäc boá thí naøy caû ngöôøi cho vaø keû nhaän ñeàu ñöôïc thanh tònh? Caùc thöù giaùo phaùp chi phaàn vaø caùc cuûa caûi cuûa ngöôøi cho ñeàu ñöôïc tu taäp reøn luyeän vaø caùc chi phaàn cuûa caûi aáy ñeàu ñöôïc thaønh töïu. Coøn caùc chi phaàn vaø cuûa caûi cuûa ngöôøi nhaän cuõng coù tu taäp reøn luyeän vaø cuõng ñöôïc thaønh töïu. Theá neân noùi trong vieäc boá thí naøy caû ngöôøi cho vaø keû nhaän ñeàu ñöôïc thanh tònh. - Theá naøo laø coù vieäc boá thí maø ngöôøi cho vaø keû nhaän ñeàu khoâng ñöôïc thanh tònh? Ñaùp: Nhö Ñöùc Theá Toân coù noùi caùc thaày Bí-soâ neân bieát! Neáu coù ngöôøi boá thí maø khoâng tuaân giöõ giôùi luaät, khoâng soáng ñôøi phaïm haïnh thanh tònh. Khoâng nöông vaøo söï quan saùt thaáy bieát vaø khoâng ñaït ñöôïc keát quaû cuûa söï thaáy bieát ñoù. Y vaøo söï thaáy bieát ñoù maø noùi thì quyeát ñònh laø khoâng coù söï boá thí vaø khoâng ñaït ñöôïc quaû dò thuïc. Coøn ngöôøi nhaän cuûa boá thí cuõng chaúng tuaân giöõ luaät phaùp, chaúng soáng ñôøi phaïm haïnh thanh tònh, khoâng nöông vaøo söï quan saùt thaáy bieát vaø khoâng ñaït ñöôïc keát quaû cuûa söï thaáy bieát ñoù. Y vaøo söï thaáy bieát ñoù maø noùi thì quyeát ñònh ñoù laø coù boá thí vaø coù ñaït ñöôïc quaû dò thuïc. Theá neân noùi coù vieäc boá thí maø caû ngöôøi cho laãn ngöôøi nhaän ñeàu khoâng thanh tònh. Vì sao vieäc boá thí naøy caû ngöôøi cho vaø ngöôøi nhaän ñeàu khoâng thanh tònh? Vì caùc chi phaàn giaùo phaùp vaø cuûa caûi cuûa ngöôøi cho caàn phaûi ñöôïc tu taäp reøn luyeän, nhöng caùc chi phaàn vaø cuûa caûi aáy chaúng ñöôïc thaønh töïu cuõng nhö caùc chi phaàn vaø cuûa caûi cuûa ngöôøi nhaän cuõng khoâng ñöôïc tu taäp reøn luyeän thaønh töïu. Theá neân noùi trong vieäc boá thí naøy caû ngöôøi cho vaø

ngöôøi nhaän ñeàu khoâng ñöôïc thanh tònh vaäy. Nhö Ñöùc Theá Toân coù noùi keä: (Keû) cho dö giôùi, nhaän thieáu (giôùi),

Thanh tònh maø chöùng phaùp, Tín nghieäp quaû dò thuïc, Chæ keû thí: thanh tònh. (Keû) cho thieáu giôùi, nhaän ñuû (giôùi), Chaúng tònh, thaønh phi phaùp, Cheâ nghieäp quaû dò thuïc, Chæ keû nhaän laø tònh. Keû cho, nhaän ñeàu thieáu (giôùi), Chaúng tònh ñeàu phi phaùp, Cheâ nghieäp quaû dò thuïc, Ta noùi quaû khoâng lôùn. (Keû) cho, nhaän ñeàu ñuû giôùi, Thanh tònh maø chöùng phaùp, Tin nghieäp quaû dò thuïc, Ta noùi coù quaû lôùn. Tin nghieäp quaû dò thuïc, Toân troïng vieäc boá thí, Cha meï vaø con caùi, Baäc trí ñeàu ngôïi khen. Thaân, ngöõ, yù khoâng chaáp, Tu haïnh dieäu Sa-moân, Chaúng mong mình giaøu sang, Vaãn roäng thí keû khaùc. Caùc coõi ñeàu lìa duïc, Thí xong cuõng lìa duïc, Ta noùi thí nhö theá, Toät baäc cuûa taøi thí.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.